

ที่ ทส ๐๓๐๕/ ๑๑๖๕๕

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
๙๒ ซอยพหลโยธิน ๗ ถนนพหลโยธิน
แขวงพญาไท เขตพญาไท
กรุงเทพ ๑๐๕๐๐

๒๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๑

เรื่อง สรุปผลการพิจารณาและผลการดำเนินงานเกี่ยวกับรายงานการพิจารณาศึกษา เรื่อง แนวทางการแก้ไข
ปัญหาวิกฤตน้ำเสียในคลองแม่ข่า จังหวัดเชียงใหม่ ของคณะกรรมการการทรัพยากรธรรมชาติและ
สิ่งแวดล้อม สภานิติบัญญัติแห่งชาติ

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร ๐๕๐๓/๒๖๗๑๕ ลงวันที่ ๓๑ สิงหาคม ๒๕๖๑

สิ่งที่ส่งมาด้วย สรุปผลการพิจารณาและผลการดำเนินงานเกี่ยวกับรายงานการพิจารณาศึกษา เรื่อง แนวทาง
การแก้ไขปัญหาวิกฤตน้ำเสียในคลองแม่ข่า จังหวัดเชียงใหม่ ของคณะกรรมการการ
ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม สภานิติบัญญัติแห่งชาติ

ด้วยกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ขอเสนอเรื่อง สรุปผลการพิจารณาและผล
การดำเนินงานเกี่ยวกับรายงานการพิจารณาศึกษา เรื่อง แนวทางการแก้ไขปัญหาวิกฤตน้ำเสียในคลองแม่ข่า
จังหวัดเชียงใหม่ ของคณะกรรมการการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม สภานิติบัญญัติแห่งชาติ มาเพื่อ
คณะรัฐมนตรีทราบ

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เรื่องเดิม

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้มีหนังสือแจ้งว่า สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่
สำนักงานเลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ได้เสนอรายงานการพิจารณาศึกษา เรื่อง แนวทางการแก้ไขปัญห
าวิกฤตน้ำเสียในคลองแม่ข่า จังหวัดเชียงใหม่ ของคณะกรรมการการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
สภานิติบัญญัติแห่งชาติ และรองนายกรัฐมนตรี (พลเอก ประวิตร วงษ์สุวรรณ) ส่งและปฏิบัติราชการแทน
นายกรัฐมนตรีได้มีคำสั่งมอบหมายให้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเป็นหน่วยงานหลัก
รับข้อเสนอแนะของคณะกรรมการฯ ไปพิจารณาร่วมกับกระทรวงมหาดไทย กระทรวงสาธารณสุข
และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อพิจารณาศึกษาแนวทางและความเหมาะสมของข้อเสนอแนะดังกล่าว
และสรุปผลการพิจารณาหรือผลการดำเนินการเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวในภาพรวม แล้วส่งให้สำนักเลขาธิการ
คณะรัฐมนตรีภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำสั่งเพื่อนำเสนอคณะรัฐมนตรีต่อไป

๒. สารสำคัญ ข้อเท็จจริงและข้อกฎหมาย

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยกรมควบคุมมลพิษ ได้ประชุมหารือร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วย ท้องถิ่นจังหวัดเชียงใหม่ (ผู้แทนกระทรวงมหาดไทย) สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดเชียงใหม่ (ผู้แทนกระทรวงสาธารณสุข) และคณะทำงานสนับสนุนการพัฒนาและแก้ไขปัญหาคลองแม่ข่า เพื่อพิจารณาศึกษาแนวทางและความเหมาะสมของข้อเสนอของคณะกรรมการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม สภานิติบัญญัติแห่งชาติ เมื่อวันที่ ๒๘ กันยายน ๒๕๖๑ ณ ห้องประชุม ๑ ศาลากลางจังหวัดเชียงใหม่ โดยได้จัดทำสรุปผลการพิจารณาและผลการดำเนินงาน รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย สรุปได้ดังนี้

๒.๑ การแก้ไขปัญหาคุณภาพน้ำเฉพาะหน้าในช่วงที่มีการร้องเรียน

๒.๑.๑ การขุดลอกตะกอนในคลองแม่ข่า เพื่อลดปัญหาเรื่องกลิ่นที่เกิดจากตะกอนท้องน้ำ ซึ่งในปีงบประมาณ ๒๕๖๑ จังหวัดเชียงใหม่มีการดำเนินการร่วมกับกองพันพัฒนาที่ ๓ หน่วยบัญชาการทหารพัฒนา และจิตอาสาของโครงการจิตอาสาพระราชทาน "เราทำความดีด้วยหัวใจ" ขุดลอกคลองแม่ข่า กำจัดวัชพืช และผักตบชวา ในพื้นที่เทศบาลนครเชียงใหม่ และองค์การบริหารส่วนตำบลสบแม่ข่า โดยให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงใหม่รับเป็นเจ้าภาพหลักในการจัดทำแผนการขุดลอกตะกอนในคลองแม่ข่าให้มีความต่อเนื่องต่อไปในอนาคต

๒.๑.๒ การเพิ่มอัตราการเติมอากาศในน้ำ ปัจจุบันสำนักงานชลประทานที่ ๑ จังหวัดเชียงใหม่ ได้ติดตั้งกังหันชัยพัฒนา และเทศบาลนครเชียงใหม่ มีการใช้เครื่องกลพื้นบ้าน (กังหันไม้ไผ่) เติมอากาศในจุดที่ไม่มีการไหลเวียนของน้ำ ทั้งนี้ สำนักงานชลประทานที่ ๑ จังหวัดเชียงใหม่ จะไปดำเนินการขออนุญาตมูลนิธิชัยพัฒนาซ่อมแซมกังหันชัยพัฒนาที่ชำรุดเสียหาย และขยายผลการติดตั้งเครื่องเติมอากาศในพื้นที่อื่นและช่วงเวลาติดตั้งที่เหมาะสมต่อไป

๒.๑.๓ การทำที่ดักขยะเป็นช่วงๆ ในคลองแม่ข่า จังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งปัจจุบันเทศบาลนครเชียงใหม่ ได้จัดทำและติดตั้งที่ดักขยะ โดยใช้ไม้ไผ่มัดเป็นท่อนลอยดักขยะ จำนวน ๒ จุด ทั้งนี้ เทศบาลนครเชียงใหม่รับจะพิจารณาหาพื้นที่ติดตั้งที่ดักขยะในพื้นที่อื่นเพิ่มเติม และจะกำหนดแผนการเก็บขนขยะที่ดักได้ไปกำจัดต่อไป

๒.๒ แผนการปรับปรุงการบำบัดน้ำเสียและการระบายน้ำ

๒.๒.๑ ศึกษาปริมาณน้ำเสียที่เกิดขึ้นจริงในพื้นที่เพื่อประมาณการน้ำเสียที่เกิดขึ้นจริงให้ใกล้เคียงมากที่สุด โดยที่ผ่านมา องค์การจัดการน้ำเสียได้มีการลงนามในบันทึกความร่วมมือกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นริมคลองแม่ข่าทั้ง ๘ แห่ง รวมทั้งได้ของบประมาณประจำปี ๒๕๖๒ เพื่อใช้ในการสำรวจ รวบรวมข้อมูล และศึกษาความเหมาะสม พร้อมออกแบบรายละเอียดระบบรวบรวมและระบบบำบัดน้ำเสีย (FS/DD) แต่ไม่ได้รับงบประมาณ ซึ่งจังหวัดเชียงใหม่จะพิจารณาแนวทางการขอใช้งบประมาณจากแหล่งอื่นในการศึกษาความเหมาะสม และออกแบบรายละเอียดระบบรวบรวมและระบบบำบัดน้ำเสีย (FS/DD)

๒.๒.๒ ศึกษาการวางท่อน้ำเสียเดิม โดยในปีงบประมาณ ๒๕๖๒ เทศบาลนครเชียงใหม่ ร่วมกับองค์การจัดการน้ำเสียมีแผนการศึกษาปรับปรุงแนวท่อรวบรวมน้ำเสียเดิมและขยายพื้นที่รวบรวมน้ำเสียให้ครอบคลุมพื้นที่เทศบาล แต่ไม่ได้รับงบประมาณ ทั้งนี้ ระหว่างที่รองบประมาณ จังหวัดเชียงใหม่จะมอบหมายให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสำรวจแนวท่อระบายน้ำเสียที่ระบายลงคลองแม่ข่าในพื้นที่ของตนเองเพื่อแก้ไขปัญหาเบื้องต้น โดยขอให้มหาวิทยาลัยในพื้นที่ร่วมสนับสนุนการดำเนินการในด้านวิชาการ

๒.๒.๓ การจัดการน้ำเสียในพื้นที่ชุมชนไม่หนาแน่น โดยในปีงบประมาณ ๒๕๖๒ เทศบาลตำบลช้างเผือกใช้งบประมาณของเทศบาลในการก่อสร้างระบบบำบัดน้ำเสียแบบกลุ่มอาคาร (Cluster) ในพื้นที่ชุมชนเจ็ดยอดและชุมชนช้างเคียน โดยให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดหาพื้นที่ในการก่อสร้างหรือติดตั้งระบบบำบัดน้ำเสียขนาดเล็กหรือระบบ Wetland โดยให้องค์กรจัดการน้ำเสียสนับสนุนแบบมาตรฐานระบบบำบัดน้ำเสีย

รวมทั้งกำหนดแผนติดตามตรวจสอบคุณภาพน้ำในคลองแม่ข่าและแผนการตรวจบังคับใช้กฎหมายตามแนวคลองแม่ข่าอย่างต่อเนื่อง

๒.๒.๔ การวางแผนปรับปรุงการบำบัดน้ำเสียและการระบายน้ำฝน โดยมหาวิทยาลัยเชียงใหม่เป็นทีมวิชาการทำงานร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและชุมชน ทั้งนี้เพื่อให้เกิดการทำงานร่วมกันโดยให้มหาวิทยาลัยท้องถิ่นเป็นที่พึ่งทางวิชาการแก่ท้องถิ่น ซึ่งที่ผ่านมา จังหวัดเชียงใหม่มีการจัดตั้งคณะทำงานสนับสนุนการพัฒนาและแก้ไขปัญหาคองแม่ข่า จังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งคณะทำงานดังกล่าวมีผู้แทนของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ร่วมอยู่ด้วยและจังหวัดเชียงใหม่จะร่วมกับสถาบันการศึกษาในพื้นที่วางแผนและดำเนินการจัดการน้ำเสียต่อไป

๒.๓ การจัดทำรายงานแหล่งกำเนิดมลพิษขนาดใหญ่ขององค์กรปกครองท้องถิ่น จำนวน ๘ แห่ง ปัจจุบันแหล่งกำเนิดมลพิษต้องมีการจัดเก็บสถิติข้อมูลรายละเอียดและรายงานสรุปผลการดำเนินงานของระบบบำบัดน้ำเสีย ตามมาตรา ๘๐ แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ.๒๕๓๕ และจัดส่งแบบรายงานสรุป (ทส. ๒) ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่ตั้งแหล่งกำเนิดมลพิษทุกเดือนหรือรายงานด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ (e - report) สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดเชียงใหม่รับจะเป็นผู้รวบรวมและจัดทำรายงานสรุปผลการจัดส่งแบบรายงานสรุป (ทส.๒) ของแหล่งกำเนิดมลพิษ และรายงานต่อผู้ว่าราชการจังหวัดเชียงใหม่ พร้อมทั้งพิจารณาแนวทางการประชาสัมพันธ์ข้อมูลให้ประชาชนทราบ

๒.๔ การควบคุมการทำงานเพื่อการแก้ไขปัญหาย่างยั่งยืน โดยที่ผ่านมาจังหวัดเชียงใหม่ได้แต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนาและแก้ไขปัญหาคองแม่ข่า จังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งมีรองผู้ว่าราชการจังหวัดเชียงใหม่เป็นประธาน และคณะทำงานสนับสนุนการพัฒนาและแก้ไขปัญหาคองแม่ข่า จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน ๗ คณะ ทั้งนี้ จังหวัดเชียงใหม่จะปรับปรุงองค์ประกอบและอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการพัฒนาและแก้ไขปัญหาคองแม่ข่า และคณะทำงานสนับสนุนการพัฒนาและแก้ไขปัญหาคองแม่ข่า จังหวัดเชียงใหม่ โดยผู้ว่าราชการจังหวัดจะเป็นประธานคณะกรรมการพัฒนาและแก้ไขปัญหาคองแม่ข่าด้วยตนเอง และยินดีให้คณะอนุกรรมการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมชุมชนเมืองเป็นที่ปรึกษา กำกับ และติดตามในภาพรวม

๓. ข้อเสนอของส่วนราชการ

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ขอเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อโปรดทราบ สรุปผลการพิจารณาและผลการดำเนินงานเกี่ยวกับรายงานการพิจารณาศึกษา เรื่อง แนวทางการแก้ไขปัญหาวิกฤตน้ำเสียในคลองแม่ข่า จังหวัดเชียงใหม่ ของคณะกรรมการการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม สภานิติบัญญัติแห่งชาติ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำเสนอคณะรัฐมนตรีทราบต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

พลเอก
(สุรศักดิ์ กาญจนรัตน์)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

กรมควบคุมมลพิษ

กองจัดการคุณภาพน้ำ

โทร. ๐ ๒๒๙๘ ๒๑๗๙

โทรสาร ๐ ๒๒๙๘ ๕๓๘๐

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ dwd.pcd@gmail.com

